

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrta leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrta leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnine in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspediceja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 251.

V Ljubljani, v četrtek 31. oktobra 1895.

Letnik XXIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. novembrom pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gl. | Četrta leta 3 gl.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gl. | Četrta leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Županova volitev na Dunaju.

Z Dunaja, 29. oktobra.

Nestrpno so pričakovali Dunajčani včerajšnjega dne, ko se je imelo pri prvi seji novoizvoljenega mestnega odbora odločiti, kdo da bo v prihodnje dunajski župan. Oblastvo je za ta dan oskrbelo vse potrebno, da bi se pred mestno hišo ali v ulicah okoli mestne hiše ne motil red. Točno ob določeni uri so se zbrali mestni odborniki, vsi razven dr. Grubla, ki je odpotoval v Rumunijo, da se udeležé županove volitve.

Kmalu po 11. uri je bila volitev končana in dr. Friebeis je naznanil, da je bilo oddanih 137 glasov; od teh se je glasilo 93 za dr. Luegerja in 44 je bilo praznih. Dr. Lueger je bil torej z nad-dv tretjinsko večino izvoljen za župana. Dobil je tudi glas liberalnega dr. Billinga.

V svojem govoru, v katerem je dr. Lueger naznanil, da sprejme izvolitev, ako je potrđi cesar, je novoizvoljeni župan poudarjal, da so se čuli zadnji čas glasovi, kakor da bi on ne vsprejel izvolitve za županstvo. To bi bila od moje strani, dejal je, največja bojazljivost in najgrja nehvaležnost nasproti krščanskemu ljudstvu, ki se je toliko žrtvovalo za svoje oproščenje in ki ima pravico zahtevati, da poslušam njegov glas. — Dobro poznam težavne razmere, ogromne dolžnosti, katere naj prevzamem, toda pripravljen sem na vse. To storim zaupajoč na Boga, našega Gospoda, iz ljubezni do ljudstva in do svojega rojstnega mesta dunajskega.

Na to pojasnuje, da bo pravičnost nasproti vsem vodila novo večino in njenega načelnika. — Ljudstvo dunajsko hoče, da v šolah vlada krščanski in narodni duh, da mladino vzgajajo možje nje vere in narodnosti, da se goji v srcih otrok ljubezen do naroda, do vere in do avstrijske domovine. Ljudstvo hoče, da Dunaj ostane nemško mesto. Brez vsacega nasprotja do naših slovanskih in romanskih sosesčanov imamo Nemci zgodovinsko, nedvomno pravico, da naše mesto ostane nemško in krščansko.

Poudarjanje nemškega značaja dunajskega mesta je izviralo iz ozira na nemške nacionalce, ki so važen faktor v antisemitski večini mestnega zbora. Dasi to ne zveni ravno prijazno za Slovane, vendar moramo reči, da je to korak k boljšemu, ker bo poravnava narodov mej poštenimi narodnimi strankami ložja, kakor je bila do sedaj, ko je vladala sebična, sprijena liberalno-židovska klika. Zadovoljiti se moramo za sedaj z izjavo Luegerjevo, da nova večina ne bo kazala nobenega sovraštva do drugih narodnostij, vzlasti zato, ker se je na tako odličnem mestu poudarjal tako odločno krščanski značaj dunajskega mesta, v čemer se nadejamo,

da bodo našli vsi narodi, živeči na Dunaju, ono pravicoljubje, ki je odločilno znamenje krščanstva.

Govor Luegerjev je bil zelo zmeren v obliki ter se je zelo ločil od njegovih govorov na voliščih in ljudskih shodih. Vzrok zato je trditve vplivnih krogov, ki so raznašali vest, da vlada Luegerjeve volitve ne bo priporočila cesarju v potrđilo. — Zaradi te govornice liberalni listi poročajo, da je navstal živahen razgovor glede tega v konservativnem klubu. Člani konservativnega kluba Dipauli, Morsey in Ebenhoch so šli k Badeniju, vprašati ga, ali bo vlada priporočila Luegerja cesarju v potrđilo in da niso dobili točnega odgovora na to vprašanje. Govori se, da so se na to zbrali nemški katoliško-konservativni člani Hohenwartovega kluba v posvet ter sklenili, da hočejo z vsem svojim vplivom delovati na to, da se izvolitev potrđi, ker smatrajo to kot strogo politično vprašanje. — Koliko je na tem resnice, do sedaj še ni znano, vendar pa kaže že ta dogodek, kako neizmeren vpliv imajo Madjari na našo državno polovico.

H koncu naj še omenimo, kako nestrpno je pričakovalo v silnih množicah zbrano ljudstvo pred mestno hišo, da se prikaže iz nje novoizvoljeni župan. Malo pred 12. uro se je pokazal mej vrati mestne hiše in navdušeni, gromoviti klici so pozdravljali ljubljence dunajskega krščanskega ljudstva. Vse je hitelo proti njemu in nastala je silna gnječa. V pravem času je še prihitela straža na konjih ter oprostila Luegerja od presilnega pritiska njegovih prijateljev, ga vzela v svojo sredo ter ga privedla varno v neko hišo. Za njim pa so vrele navdušene množice ter se vstavile pred hišo in tam neprenehoma pozdravljale Luegerja, ki se je večkrat prikazal pri oknu. Pač je v tem trenutku lahko rekel Lueger: Man erdrückt mich, aber mit — Rosen! Še le proti

LISTEK

Materi.

(Vseh vernih duš dan.)

Gojil sem skrbno zadnji cvet
Na oknu v mirni svoji sobi,
Da tvoj olepšam danes grob,
Najdražji grob med vsemi grobi.

Dan rajnikov oznanja zvon
In tebe, mati, me spominja,
Ki te od mojih mladih let
Temina grobna že zagrinja.

Na ranega življenja pot
Ni več srcé sijalo meni,
Ki žarki so ljubezni v njem
Od samega Bogá vsajeni.

Beži, beži, kot blisek, čas,
A koliko se zdi mi časa,
Odkar na tvoj zahajam grob
In tvojega pogrešam glasa!

Globoka moč je besedij,
A s kterimi bi jaz potožil,
Kaj s tvojim srcem sem tedaj
Otrok neveden v grob položil!

Bedi naj v srcu in molči
Bolest, ki v nji izraz umira,

Pogled samó naj govori,
Ki kvišku se prosóč ozira!

Naj svetle luči govoré,
Ki z njimi grob sem ti ogradil,
Med njimi cvet naj govori,
Ki tebi sem ga v čast zasadil!

Ves drugi vrt je moj razdrt,
Jesen ga mrzla je razdrila;
Ves duh je moj temán, potrť,
Odkar si meni ti umrla.

Zató naj vseh mrličev dan
Docvėti, zvéni in razpadi
Na tvojem grobu zadnji cvet,
Spominek zadnji od pomladi!

Anton Medved,

Krvavi dnevi.

Iz spominov francoskega ubežnika. — Po E. Malzovu poslovenil K. G.

5.

Tretji dan po omenjenih dogodkih sem imel izvršiti neko naročilo gospodovo. Pot me je vodila mimo nekdanje šole. Vsa hiša je bila napolnjena z jetniki. Moški, ženske in otroci so stali pri oknih, jokali in vili roke. Pred vratmi sta stražila dva Jakobinca. Neumevno mi je, zakaj se je pustilo toliko

tisoč in tisoč nedolžnih ljudij tako mirno poklati brez obrambe.

Prepričan sem, da če bi se bili trije ali štirje možje pogumno uprli zlodejem, sledilo bi jim bilo na stotine meščanov in mesto bi se bilo morebiti rešilo divjih zverij.

V začetku so se sodili zatoženci nekako po zakonu, tudi priče so se sklicale in Carrier je obsodil dotičnike po kaki postavi. Ko pa je tako šlo prepočasi, ukazal je Carrier poklati vse, kar se mu je zdelo sumljivo. Posebno je pazil na duhovnike in nijeden onih, ki so bili predenj pripeljani, ni ušel grozoviti smrti.

Nekoliko dni pozneje začuli smo v ravnini St. Maure močno streljanje. Hiteli smo na podstrežje, od koder se je dobro videla cela ravan, videli pa le dim. Kočijaž Louvet, ki se je, kakor sem že omenil, cele dneve okrog potikal, povedal nam je, da krvniki vsled utrujenosti niso mogli več obglavljati in da je Maratova stotnja postrelila danes v ravnini St. Maure 120 oseb, mož, žená in otrok, jutri pa da pride zopet 500 oseb na vrsto.

„In danes po noči,“ nadaljeval je skrivnostno, „bode nekaj posebnega na vodi. Nisem mogel zvedeti, kaj se namerava, toda v severnem zalivu leži velika gabara*) z 90 duhovniki na krovu, s temi se bode pričelo.“

*) „gabarre“ — ladija za prevažanje težkih bremen čez reko.

5. 10. 30 M. M. Penner

eni uri so se množice razkropile v toliko, da je bilo mogoče sestiti Luegerju na voz, s katerim se je pozdravljen povsod od navdušenega ljudstva odpeljal v državno zbornico.

Državni zbor.

Na Dunaju, 29. oktobra.

Razprava o zakonu, ki urejuje promet in kupčijo z živili in nekaterimi drugimi tvarinami.

Dve leti je že, kar je državni zbor sklepal o zakonu, silne važnosti toliko za ljudstvo, ki kupuje živila, kolikor za pridelovalce živil. Brez kazni sleparili so brezvestneži z raznim blagom, še celo moka, vsakdanji kruh nista bila izveta, da ne bi brezvestni špekulantje skušali s primesmi, pogostoma naravnost zdravju zelo škodljivimi, množiti svoje bogastvo. — Ker sem svoječasno obširno razpravljal v tem cenjenem listu o ponarejevanju živil, zadostuje naj, da govorim le o sedanjem stanju tega zakona.

Zakon bil je v l. 1893 vsprejet po dolgem boju, po katerem bi sodišča zamogla proti ponarejevalcem in sleparjem živil kazensko postopati. Vladi niso bili všeč vsi paragrafi, osobito se je spodtikala, da se za preiskovanja in presojevanja živil smejo rabiti tudi avtonomni uradi, ter hotela je, da se ves denar glob steka v državni fond, ne pa v občinske ubožne zaklade.

Vlada vedela si je pomagati in ko je zakon iz državne zbornice prišel v gosposko zbornico, dosegla je tam večino za svoje nazore.

Obžalovati je le, da je nad 2 leti preteklo, da je gosposka zbornica vendar jedenkrat rešila po svoje ta zakon in ker ni pritrčila zakonu, sklenjenem od poslaniške zbornice, vrnil se je zakon, kakor ga je sklenila gosposka zbornica, drž. zboru.

Odsek se sicer ni strinjal s spremembami gosposke zbornice, toda poznavajoč, kako željno pričakuje ljudstvo ta zakon, udal se je večini vsaj glavnih prememb in tako je predelani načrt zakona o kupčiji z živili vendar prišel v konečno sklepanje, ter je vsa nada, da kmalu obvelja, ker se je tudi vlada izrekla zanj.

Danes vršila se je razprava, pri kateri so govorili vsi govorniki za vsprejem zakona in še celo jeden contra govornik Lienbacher je konečno glasoval zanj. Za zakon je prvi govoril posl. dr. Kindermann, ki je pred 12 leti stavil nasvet, da naj se tak zakon sklene. Mož je veščak - zdravnik v okraju (na severnem Češkem) zelo obijudenem, koder živi zelo mnogo delujočega ljudstva in ve, koliko popačenih živil se prodaja ubogemu ljudstvu. Za zakon govoril je tudi slov. posl. P o v š e, ki je v sledečih besedah zagovarjal potrebo tega zakona:

„Dosedaj govorili so čast. predgovorniki o potrebi tega zakona iz splošnih zdravstvenih ozirov. Dovoljeno mi bodi, da gotovo v imenu vseh avstrijskih kmetovalcev, ki so prosili za tak zakon po mnogoštevilnih peticijah, izrekam iskreno prošnjo,

Zmračilo se je in jaz, kuharica in Marija smo sedeli molče v kuhinji, ko nagloma vstopi naš gospod in me pozove k sebi. Ko sva prišla v jedilno sobo, zaprl je skrbno vrata in mi tiho, toda z razburjenim glasom rekel:

„Jean, ti li morem zaupati?“

Zatrjeval sem mu, da mi sme zaupati in da ga ne bodem izdal. Na to mi je naznanil, da je sklenil Carrier, njega in rodbino pokončati, da je že podpisal dotično obsodbo, le hiter beg more še rešiti njega in rodbino. Slednjič me je prosil, da bi mu pomagal pri begu.

Obljubil sem mu, storiti vse, kar bode možno in čutil v onem trenutku dovolj poguma v sebi, kljubovati tudi smrti.

„Bežati moramo še pred polnočjo,“ nadaljeval je gospod, „ker so mestna vrata zaprta, ostane nam le pot po reki. Naš čoln je dovolj prostoren za vse. Ženske in otroci morajo se vleči na dno čolna in pokrijemo jih z zelnatimi glavami in zelišči. Mi trije veslamo in ako nas kdo ustavi, izdamo se za vrtnarje iz Haut Village, ki so se na trgu zakasnili in sedaj neprodano blago nazaj peljejo. Ko pridemo iz mesta, zapeljemo k bregu in se podamo po različnih potih v Poimbeux. Jedno uro od tam stanuje ribič Barette. Ta nas bode vsprejel in skrtil toliko časa, da pridemo na kako angleško ladijo. Drugo se pogovorimo, če pridemo srečno iz mesta.“

Prašal sem: „Mi trije veslamo? Kdo pa je tretji?“

da naj se mali pomisleki, ali je ta ali oni paragraf povsem posameznim nazorom všeč, opusti, da bo po tolikih letih zadobil veljavo zakon, po katerem bo mogoče sodiščem ostro zasledovati ponarejevalce živil in jih tudi ostro kaznovati.

Ne bom navajal posameznih ponarejevanj, vsaj se je o tem že toliko v tej visoki zbornici razpravljalo. Le en pa važen kmetijski pridelek, ki se zelo ponarejuje, hočem natančneje razpravljati toliko bolj, ker vem, da skoro vse avstrijske kmetijske družbe pričakujejo, da se pri razpravi tega zakona oglasi kak poslanec iz vrste kmetijskih interesentov in zboru pojasni, da tu se gre tudi za varstvo kmetijskih interesov. Iz razprave pred leti že vemo, da znaša izvoz umetnega masla iz naše države v inozemstvo na leto nad 5 milijonov goldinarjev; koliko se ga doma osobito po mestih — gostilnah porabi, si moremo pač misliti. Vsaj nas v tem spričuje tudi članek v nekem tukajšnjem dnevniku, v katerem zadržuga dunajskih sladničarjev roti državni zbor, da naj ničesar ne sklepa proti umetnemu maslu, brez katerega ne more njih obrt obstati, ampak bi jo zadel hud udarec, ako bi morali le naravno dražje maslo rabiti.

G. poslanec dunajske trgovinske zbornice je dejansko zagovarjal industrijo umetnega masla in hvalil dobroto takega masla. Ukusi so sicer razni, vendar pa mi bodi dovoljeno, da o sestavi umetnega masla, o njegovem bistvu govorim, da vidimo, ali je res tako zdravju hasljivo.

Umetno maslo napravi se iz leja, toliko govejega, kolikor še več iz kostrunovega.

Ne da se oporekati, da loj ni porabljen. Ubožec je zadovoljen, da si zabeli pusti krompir ali suho moko; pa nič manj se mora priznavati, da je mnogo slabotnih ljudi, ki take tolišče ne morejo prebavljati in obole na želodec. Zagovornikom takega umetnega masla pa si dovoljujem v resni študij navesti, kar sem prav te dni bral v poročilu zdravstvenega državnega sveta v Berlinu, da so preiskave dokazale, da se pogostoma podeluje v umetno maslo tudi tolišča — loj poginjenih živali. Zato želim, da bi se od strani ljudstva, osobito pa od strani zdravstvenih uradov, ki imajo dolžnost skrbeti za zdravje ljudstva, vsikdar malo bolj pazilo na ime umetno maslo.

(Konec slédi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. oktobra.

Državni zbor. Poslanska zbornica je rešila včeraj več prošenj. Peticija inženjerjev glede spremembe inženerskega naslova se je odstopila vladi v nadaljno rešitev. Na to je sledilo posvetovanje o poročilu kazenskega odseka glede sklepa gosposke zbornice in o zakonu glede živil. Vladni zastopnik, sekcijski načelnik Plappart je pojasnjeval vladino stališče, ki ima opravičene pomisleke, da bi deželni zbori mogli določiti kvalifikacijo nadzornikov. Druge resne pomisleke provzročila § 25., ker bi na podlagi

„Francois Louvet! On je zanesljiv in zvest ter je že pri vodi, kjer je pripravljen čoln.“ — „To tu“, pristavil je, izročivši mi z zlati napolnjeno mošnjo, „varno shrani! Potrebovali bodemo.“

Reči sem hotel še nekaj, toda silil je k naglosti in me odpustil.

Takoj sem se podal v delavnico, oblekel delavsko obleko in utaknil h sebi oster nož. Nato sem hitel po vrtu k reki, kajti vrt se je raztezal prav do Loire. Našel sem Louveta pri čolnu. Za pasom je imel dva samokresa in mnogo govoril o svoji zvestobi do gospodarja in hrabrosti, ako bi se nam kaj pripetilo.

Meni njegovo vedenje ni bilo nič po godu, nisem se mogel ubraniti nekega strahu, misleč, kako zadovoljno je vedno govoril o morijah, in zabavljaj izdajicam. Toda misli, da bi nas utegnil izdati, sem se branil, vsaj je vendar same dobrote od gospode užival. — Znosila sva veliko množico zelnatih glav in zelišč iz vrta in rastlinjaka v čoln in ravno dokončala delo, ko je gospoda prišla. Gospod je bil opravljen kakor težak in imel na glavi jakobinsko čepico, ženske pa kakor vendejske kmetice, tudi dečka in Lucija so bili prosto oblečeni. Vsak je imel vrečo z jedili in palico v roki. Dolgo so morali že misliti na beg, sicer ne bi bili tako hitro gotovi. — Ženske in otroci so se vlegli po dolgem na dno čolna, zakrili smo jih s pripravljenim blagom. Nato sva prišla jaz in Louvet za vesli, gospod je krmaril in odrinili smo. (Dalje slédi.)

tega odstavka dotični tehnični faktorji pri preiskavi delali po svoji lastni volji. Dalje je izjavil govornik, da bode vlada umaknila vse druge želje, da se tem lažje in hitreje reši ta prevažni zakon. Potem, ko so govorili še nekateri govorniki, se je zaključila debata. Posl. Hofmann utemeljuje nujni predlog, naj vlada še pred božičnimi prazniki predloži zbornici obrtno novelo. Trgovinski minister baron Glanz je izjavil, da vlada pripozna važnost obrtnega vprašanja in da bode vsled tega delala na to, da pomore obrtnemu stanu do samostojnosti. Ob enem bode pa tudi skrbela za obstanek vseh delavskih slojev; pri tem se bode posebno ozirala na skupni družabni organizem. Nujnost tega važnega vprašanja se je pokazala pri nas bolj očitna, kakor kjer koli drugje. Ne more pa z gotovostjo obljubiti, da se bode mogla predložiti dotična predloga ob zaželjenem času; v kljub temu bode delal na to, da ugotovi opravičeni želji. Za njim so še govorili posl. Polzhofer, Exner in dr. Lueger. Na to se je seja zaključila. Prihodnja seja bode v četrtek.

Imenovanje. Neki dunajski list poroča, da bode moravski ces. namestnik baron Spens imenovan predsednikom deželnega nadsodišča v Gradcu. Baron Spens je bil preje dvorni svetnik pri kasačijskem dvoru. Kot novi ces. namestnik na Moravskem se imenuje grof Coudenhove, sedanjí deželni predsednik v Šleziji.

Konzult. Avstrijski tovarnarji se pritožujejo, da ne morejo tekmovati z vnanjim svetom. Svetovne trge preplavljajo v prvi vrsti angleški izdelki, deloma tudi nemški. Vzrok temu, pravijo, je, ker ima Avstrija premalo konzulov nastavljenih v trgovskih mestih. V dunajski zbornici je na nedostatek že opozarjal poslanec dr. Gessmann. Kakor se poroča, hoče sedanjí trgovinski minister baron Glanz od delegacij zahtevati večjo svoto za konzulate, da bodo vspešneje podpirali avstrijsko trgovino. Temu bi mi ne ugovarjali, toda avstrijska trgovina je v vnanjih deželah na slabem glasu, ker razpošilja večinoma slabo blago. V tem oziru je treba kaj storiti.

Nemčija. V gorenje-šleskem volilnem okraju Plaz - Ribnik je zmagal katoliški Poljak dr. Radmanski z 12.000 glasovi proti zaslužnemu članu nemškega centra, baronu Huene-ju. Dr. Radmanski bode sicer gotovo pristopil v centrum, toda Poljaki so hoteli vladi pokazati svojo nevoljo, da se ne ozira na narodne zahteve Poljakov v šoli in uradov.

Dogodki v Turčiji. „Reuters Office“ se zasebnim potom poroča iz Carigrada o velikanskih nemirih, ki so se pojavili zadnje dni v bližini Erzeruma in Trapezunta. Poročilo pravi, da je 500 oboženih mohamedanskih rovarjev napadlo Armence v bližnjih vaseh, kjer so ropali in požigali stanova-lišča. Za ubeglimi Armenci so streljali, mlade može in žene sežigali na gromadah, ostale pa mučili na mnogovrstne načine. Na tak grozovit način je padlo nad 150 Armencev. Požgali in oskrunili so tudi vse armenske cerkve. Baiburtski governer, h kateremu so pribežali nekateri Armenci ter ga prosili pomoči, je odposlal samo tri orožnike. Toda še ti so došli veliko prepozno. — Akoravno omenjeni list pripomni, da je treba še čakati na potrditev te vesti, in je morda poročilo nekoliko pretirano, je vendar dovolj jasen dokaz, kako malo koristijo potrjene in deloma že uvedene preosnove v Armeniji.

Armenija. V Mali Aziji so še vedno krvavi razpori med Armenci in Turki. Skoraj povsod Turki pričnó prepire. Vsled tega je turška vlada pomnožila vojaške posadke v nevarnejših krajih. Vse evropske vlade, piše ruski vladni list, morajo skupno pritiskati na Turčijo, da naredi red in mir v svojih deželah. Berolinska pogodba naroča Turčiji razne reforme, toda Turčija ima gluha ušesa. V armen-skem vprašanju pa Anglija zasleduje, kakor vedno, svoje koristi. Iz tega se razvidi, da hoče ruska vlada dobiti večji vpliv v Carjemgradu, kakor Angleži, ki vedno prežé na bogat plen, ako razpade Turčija.

Cerkveni letopis.

Avstrijci pri papežu.

Iz Rima, 27. oktobra.

Po osemdnevem bivanju v Rimu so avstrijsko-ogrski romarji danes zapustili večno mesto ter se deloma vrnili v domačijo, deloma pa se podali v divni Neapol. Pretečeni četrtek t. j. 24. t. m. so imeli zaslíhanje pri sv. očetu, katerega se je vdeležilo več nego 200 oseb. Najprvo so sv. oče v zasebnem zaslíhanju sprejeli romarska voditelja, kneza

Clary Aldringen in Monsig. de Lippe, katerima sta se pridružila tudi dunajčana, g. dr. Svarc in frančiškan observant P. Peter, kateri poslednji je imel posebni nalog, da prosi papeža, naj bi blagovolil blagosloviti krasno, dragoceno obleko, katero je lastno-ročno naredila blaga nadvojvodinja Marija Terezija, soproga N. V. Karola Ludovika in jo darovala Mariji v Loretu.

Sv. oče so z mnogo zadovoljnostjo občudovali krasno delo ter se pohvalno izrazili o njegovi lepoti in dragocenosti. Podali so se potem v veliko dvorano „Sala de Trono“, kjer so zaslišali dostojanstvenike romarjev, mej katerimi so bili: gosp. Jožef pl. Negri, kanonik dunajske metropolitanske cerkve, pred. gosp. Kirchberger, kneginja Lobkovic, grofinje O'Hegerly, Lambrecht, Aichelburg, Grandemann, baronovka Peterdorf in gospodična Schuch. V klementinovi dvorani je potem monsieg. Nagl, vodja nemškega hospica dell' Anima, imel slavnostni govor, kojega so romarji odobraval s živahnim občajnim „Hoch!“ členi kongregacije „del' SS. Redentore“ so zapeli prelepi za ta slučaj zloženi motet. Knez Clary je potem prebral latinsko „adreso“, na katero so sv. oče tudi latinsko odgovorili. Pogovarjali so se potem s posameznimi romarji prav po očetovsko, dali so poljubiti roko in blagovolili sprejeti darove sv. Petra, katere so romarji donášali.

Razun gori omenjenih odličnjakov so se zaslišanja vdeležili še mnogi drugi izmed duhovstva in svetovnih, mej katerimi je bil tudi eksc. g. Wittek, nekdanji avstrijski trgovinski minister s svojo sestro.

K sklepu so sv. oče podelili vsem sv. apostolski blagoslov ter tudi navzoče duhovne pooblastili, da svojim župljanom enaki blagoslov podelijo. Sv. oče so za visoko starost še vedno krepkega zdravja, glas njih je zvoneč, oko bistro in živo, beseda segajoča v srce! Taka zaslišanja se vrstijo skoraj dan za dnevom in to znači, da so neresnična sporočila glede slabotnega zdravja Njih Svetosti.

Blagoslovljenje.

Iz Mekin pri Kamniku se nam poroča: V nedeljo 27. t. m. se je vršilo v naši župnijski cerkvi znamenito dejanje, bil je namreč vnovič posvečen oltar v zgodovinski kapeli sv. Kolomana, v kateri so po stenah naslikani grbi in imena bivših opatinj v tukajšnjem samostanu klaris. Bila sta kapela in oltar v njej zelo zapuščena; posebno oltar je ves razpadel, da je bil skoraj razvalini podoben. Skrajna potreba je bila, da se oltar zopet pripravi v dober stan. Lotil se je težavnega dela selški stavnoznan kitar gospod Grošelj. Izvršil je delo svoje prav mojstersko; iz oltarske podrtije je vzrastel izpod njegove roke zares krasen oltar, ki kinča sedaj našo lepo, zgodovinsko znamenito cerkev. Gospoda Grošelja, čegar umetniška dela slavé celo preko slovenskih mej, ki je pa v kljub temu slovesu skromen mož in popolnoma krščanskega mišljenja, priporočamo o tej priliki cerkvenim predstojnikom iz skušnje in prepričanja.

Prenovljenje kapele in oltarja je stalo okroglih 600 gld.; seveda bi te svote mala naša župnija ne zmogla lahko, sosebnost ne v tekočem nesrečnem letu, ko bi nam ne priskočil na pomoč velikodušen dobrotnik, naš rojak visokočastiti gosp. kanonik Juraj Jan, bivši dekan v Dolini v Istri; ta nam je daroval v ta namen 200 gld. in omogočil popravo. Naj je tu temu dobremu gospodu, čegar blago srce in radodarna roka sta tu v obče znana, izrečena javna zahvala.

Omenil bi še nekaj. Naše po potresu zelo poškodovano župnišče in cerkev sta večinoma že popravljena. Morali smo za te poprave, ki znašajo po konkurenčni obravnavi čez 1500 gld., denar na posodo jemati. Obljubljena je bila tudi nam državna pomoč. Pa kedaj bode ta prišla? Konkurenčno obravnavo smo imeli tu že 21. junija; tedaj je že nad štiri mesece in še vendar nam ni došla nobena podpora, čeravno čujemo, da je podporni denar za cerkve in župnišča že v rokah visoke c. kr. dež. vlade. Jednake tožbe se čujejo tudi od drugod. Utemeljena je tedaj naša prošnja do visoke c. kr. dež. vlade, da prej ko prej razdeli podporni denar, ki je namenjen za cerkve in župnišča. Prosimo lepo.

Deželnozborske volitve.

Iz Krškega okraja smo prejeli nastopno pismo, katero razpošilja novomeški dr. Slane po novomeškem, krškem in kostanjeviškem okraju. Pismo s svojo surovostjo označuje liberalno agitacijo.

Glasi se:

Pri nas so kmetje s Pfeifer-jem nezadovoljni. On je in narboljši njegovi prijatelj mora to potrditi, za poslanstvo za nič. Bolan je in njegova glava ne mora delati.

Velika okraja našega in Vašega okrajnega glavarstva imata zastopnika, kakor si ga slabšega ne moramo misliti in nobeden se ne gane, vse pustite kapelanom in župnikom, sami nimate nič možgan.

Pa ste vendar Vi davkoplačevalci in kapelani ne in župniki majhno in nobeden njih Vaš gospodar.

Meni se vidi, da je duhoven uradnik narodov.

Pri nas in gorenjem delu Kostanjeviškega okr. bodo pazili na volitev volilnih mož; Dajte to tudi Vi storiti! Nimamo še sposobnega proti kandidata, moral bo biti ekonom — pa dc dneva volitve ga bomo že kje iztaknili. Dežela je kmetijska in komaj dva kmetska poslanca bosta sedela v dežel. zboru. Ali je to sramota! Toliko kakor Pfeifer dela, premora vsak pametnejši kmet, če tudi malo drema.

Pfeifer je bil dober prijatelj narodnemu razvoju ter ga je podpiral, ali to ne more biti toliko zasluge, da bi dolenski kmetje bili dolžni, do njegove smrti čakati na pametnejše postopanje. Dokler pa smrt ne pogrne plašča čezenj, se mož ne bo odrekel poslanstvu.

Pazite tedaj pri volitvi volilnih mož.

Odličnim spoštovanjem

Dr. Slane, m. p.

Rudolfovo, 25. okt. 1895.

Temu surovemu, v spakedrani slovenščini sestavljenemu pismu dr. Slane, nimamo ničesar pristaviti, ker na tako nerodno nasajene burkije se ne bode nikdo nataknil, pač pa moramo resnici v čast spregovoriti par besed o hvalevrednem delovanju poslanca Vilj. Pfeiferja. Dasi mu dr. Slane piše nekak nekrolog v tem pismu, vendar je tudi v zadnjem času Pfeifer prav pridno deloval. Govoril je dne 15. jul. t. l. za nadaljevanje dolenske železnice; iz stenografičnega zapisnika posnamemo, da je Pfeifer govoril dne 14. in 30. marca, potem 9. in 11. maja pri najvažnejšem predlogu o davčni preosnovi in sicer pri onih določbah, ki se tičejo kmetijstva, v ta namen je sklical letos tudi shod volilcev v St. Jerneju; govoril je dalje v dežel. zboru za vpeljavo poldnevnega poduka na deželi. Jednako je prejšnja leta vselej povzdignil svoj glas pri razpravah, ki zadevajo vzlasti kmetski stan n. pr. o trtni uši, o strogotosti pri iztirjavanju davkov, o davčnih eksekutorjih, o olajšavah glede legalizacije, o vojni postavi, o novomeški vojašnici, o valutni, o vinski klavzuli. Lahko torej rečemo, da je povsod bil na svojem mestu poslanec Pfeifer, ko se je šlo za blagor kmetskega stanu in vse to v kljub temu, da je bolan, in da njegova glava ne mora delati, kakor piše neslani dr. Slane. — Kmetje volilci pa iz tega lahko spoznajo, da liberalnim agitatorjem ni na tem, da bi kmetje dobili dobre zastopnike, ampak le hočejo, da pride v deželni zbor mnogo liberalnih pristašev, potem pa je vse eno ali delajo ali — dremljejo. — Zato: Pozor volilci!

* * *

Iz Črnomlja. V nedeljo 27. t. m. je bil v prostorih Franca Jermana v Črnomlju volilni shod za bodoče deželnozborske volitve.

Vsled zelo neugodnega vremena je bila vdeležba primeroma bolj majhna. G. kaplan Janez Pristov je razložil volilcem, zakaj da so tako važne te volitve. Povedal je, če bote volili slabe, brezverne poslance, bodo take i postave; kazal je nadalje, kako so liberalci v dežel. zboru delali na korist ljudstvu, navajal lovski zakon, gledišče, prevelike troške za deželno bolnišnico i. t. d. Našel lastnosti kandidatov za kmečke občine in toplo priporočal č. gosp. Franca Schweigerja, župnika na Radovici. Navzoči so odobraval njegov govor. G. Schweiger ima veliko večino kmečkih občin svojega volilnega okraja za se in bode brezdvomno izvoljen.

Kat. delavski dom v Zagorju.

(Konec.)

Drugi govornik je razvijal razmerje katoliških delavcev do socijalnih demokratov. Na jasnem moramo biti. Katoliški delavci ne skrivajo svojega programa. Očite so njihove zahteve gledé na družabne preosnove, očit pa tudi njihov temelj namreč načela krščanske vere. Socijalni demokratje pa pri svojih agitacijah povedo samo toliko, kolikor jim

kaže. O svojem materijalističnem temelju radi molče in še-le pripravljajo svoje privržance za materijalizem s tem, da napadajo cerkev in duhovnike. Temelj socijalni demokraciji je popolnoma brezversk in revolucijsk. Znanstveni voditelji socijalnega demokratskega gibanja priznavajo to brez ovinkov; v socijalnih knjigah in spisih sploh to povsod opažamo*); v agitacijskih govorih se pa še ne upajo tega naravnost trditi, marveč celo često pravijo, da nimajo nič proti veri in da v revoluciji nikakor ne mislijo fizične sile. — Naša dolžnost je torej prisiliti socijalne demokrate, da se pokažejo, kakeršni so, da ljudstvo jasno izpozna tudi njihov temelj in se ne da varati neresničnim zvitim besedam, češ da socijalna demokracija ne pobija vere, marveč samo škodljivi vpliv duhovnikov in cerkve.

Program krščanskih delavcev je vseobsežajoč in na stališču prave pravičnosti razmotriva vse čase in vse kraje, ker stoji na temelju, da vlada svet večna Pravičnost, ki vedno dosega svoje vzvišene namene in vedno pomaga pravici do zmage, če ne že na tem svetu, pa na onem, mej tem ko soc. demokratje nimajo dati ničesar sedaj živečim rodovom, nimajo nobenega tolažila za tiste, ki so zatirani umrli in se zanašajo le na nujni gospodarski razvoj, katerega blagonosne zadeve bodo vživali zanamci. Za bolnike, za pohabljenca i. t. d. nimajo nobene utehe tudi v kesnejši dobi. Strankarska in omejena so njihova načela, strankarska in omejena je tudi sreča, ki jo po njih obetajo ubogim proletarcem.

Katoliški delavec se mora zavedati vseobsežnosti svojega nazora o svetu in zato se mora vesti s socijalnimi demokrati primerno ti zavesti! krotko, ponižno, prizanašljivo in ljubeznjivo.

Tretji govornik č. gosp. Fr. Hierše, ki je v kljub težavni poti prihitel z Vrhpolja k svojim ljubim zagorskim prijateljem, je pojasnoval božjo politiko, zakaj Bog pripušča toliko krivic in zla na svetu. Razložil jo je s tremi resnicami: 1. kar ljudje lahko storé, tega Bog ne stori, 2. veljava 10 božjih zapovedij je stalna in če jih ljudje ne drže, so sami krivi nereda in zla; 3. Bog je pustil človeku slobodno voljo.

Temeljito premišljeni in navdušeni govor je očaral zborovalce.

Zadnji govornik g. Jos. Gostinčar je razvijal krščansko-socijalni delavski program. Vzlasti je poudarjal zavarovanje za starost in volivno pravico. Delavčeva prepričevalna, po vsebini in obliki dovršena beseda je vnela vse navzoče, ki so se čudili izobraženosti in temeljitosti neumorno delavnega tajnika ljubljanskega slov. kat. del. društva.

S tem je bil shod končan.

Zabavni del je bil zelo spretno izbran. Najpreje je nastopila Anica Habatova in je s krepkim povdankom in lepo ponašo slovesno predavala „našo pesem“, kateri je pridejana zadnja kitica naznanjala pomen slavnostnega dne, ko se je posvetil delavski dom, delavsko zavetje, želeč mu:

Trdno stoj, naš dom preljubi,
Skrbno brani nas pogubi,
Da nas ne vhiti propast, —
Delu v veri pevaj čast!

Ljubki deklici se je po pravici ozivala gromka pohvala. — Kaj naj bi še omenjali izmed bogate vrste v načrtu določenih in trenutno vzbujenih točk? Saljiv srečolov, navdušeno vsprejete napitnice mil. stolnemu proštu, č. g. župniku, družbinema prijateljema gg. Mihelčiču in Deteli in drugim, lepo petje nekaterih udov ljubljanskega političnega slov.

*) V vzgled je navel govornik iz »Soc. demokrat. Lesebuch« te-le stavke:

»Der ist ein Lump, der eines Gottes Walten
In Wort und Schrift demüthig anerkennt«. —
»Wir sind's. Dafür den Fluch den Alten,
Die uns gelehrt die Hände halten«. —
»Ich frag den Teufel um die Hölle
Und in den Himmel will ich nicht«. —

»Das dringendste Bedürfnis ist, dass vom Hause allem verderblichen religiösen Einflusse der Schule entgegen gearbeitet werde, dass man schon dem Menschen von Kindheit an helfe, sich von den Umklammerungen des religiösen Polypes zu befreien« (die Bibel in der Westentasche. O. Har-nisch. Berlin).

»Die Wissenschaft lehrt und beweist nur den Materialismus; ein wahrer soz. Demokrat kann daher nichts anderes, als Materialist sein« (Liebknecht).

»Wenn die Socialdemokratie heute den Aufstand und Attentate auf einzelne Personen verwirft, so deswegen, weil die historisch gegebenen Verhältnisse diese Arten des Kampfes zu unwirksamen machen und das Proletariat auf andere, wirksamere Arten verweisen, Strikes, Boykotts, Wahlkämpfe, parlamentarische Kämpfe und dergleichen« (Kantsky Darwinismus und Maxismus N. Z. 94/95, str. 712).

kat. delavskega društva, ki so vrnili obisk svojih ljubih zagorskih sobratov o priliki socijalnega posvetovanja, — vse to je ohranjalo in množilo dobro voljo vsem vdeležencem. Bilo je mnogo veselja, pa tudi mnogo duševnega bodrila. Vzlasti slovesno trenotje je bilo, ko je č. g. Rožnik omenjal, kako so nedavno sramotno napadli zlobneži mil. kneza in škofa; jednoglasno se je obsodilo to grdo dejanje in izreklo prevz. nadpastirju globoko sožalje.

Posebej moramo pa omenjati dovršeno predstavljana dramatična prizora „Siromak“, ki ga je po Cegnarjevi pesmi izvrstno predstavljal zagorski rojak, slikar g. Sušteršič in „Stari Kranjec“, ki ga je v stari domači noši vpriporil z dovršeno naravnostjo g. Vahtar. — Zaslužila sta obilno pohvalo, skatero se jo nju in oduševljeno deklamacijo g. Altmana, ki je za njima nastopil, obsipali navzoči.

Tudi šaljiva igra „Pravica se je skazala“ se je izvrstno sponesla. Tipična sta bila žida bošnjarja Izak in Abraham gg. Vahtarja in Rebola; lahkoživa dijaka sta z dramatično določnostjo predstavljala gg. Altman in Kranjec; berač (g. Perko) je v dovršeni maski s svojimi dovtipi vzbujal gromovit smeh; rokodelca (gg. Gostinčar in Sušteršič) sta tudi popolnoma ugodila svoji nalogi. Vzlasti Sušteršičeva pesem „Z Bogom“ je ganila poslušalce. Vložil je vanje vse občutke z doma odhajajočega rokodelca,

„Ko se s svojimi posavlja,
Ko domači kraj pozdravlja,
Kliče goram, svetnim logom
Z Bogom, z Bogom.“

Lep je bil nedeljski večer in le prehitro se je bilo treba raziti. Navdušenje navzočih družbenikov kat. delavske družbe je pričalo, da se jim je ob prvem hipu prikupil in do srca priljubil njihov lepi novi dom. Hvaležnost do preč. njegovega utemeljitelja jim je prekipevala v duši in je utrdila bratsko mejsebojno zvezo mej duhovniki in delavci. Veseli smo se ustanovitve prepotrebne zagorske družbe, a naše veselje je bilo še mnogo večje, ko smo v novem domu že videli uresničenih precej naših nadej. Tudi mnogobrojni pozdravi: idrijske kat. delavske družbe, č. g. kan. Kluna, kamniških in radovljiških zborovalcev itd. so izražali isto veselje. Bog, ki je dozdej podpiral to socijalno delo, izvedeno v smislu in v duhu sv. Očeta Leona XIII., naj je blagoslovlja še dalje po besedah mil. prošta zagorskim delavcem v časno in večno srečo!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. oktobra.

(Volitve volilnih mož.) Danes so se pričele volitve volilnih mož za deželni zbor, in sicer z lepim vspehom za katol.-narodno stranko. Iz Planine se je nam namreč brzojavilo danes popoldne: Veličasten izid. Izvoljenih vseh sedem volilnih mož katol.-narodne stranke. Dobili so 95 glasov, nasprotniki 9. — Slava zavednim notranjskim volilcem v Planini.

(Na dan vseh Svetnikov) ob 4. uri popoldne poje pevsko društvo „Slavec“ v spomin svojim umrlim članom žalostinke na starem pokopališču poleg velikega križa.

(Darovi za poplavljenе barjane.) Vredništvu „Slovenca“ je izročil za barjane: Preč. gosp. prelat dr. Jan. Kulavica 10 gld.; profesor dr. Iv. Janežič 5 gld.; A. K. 10 gld. — Kdor kaj more, naj pomaga, zakaj potreba je nepopisno velika.

(Narasla Kolpa.) Od Fare pri Kostelu, 28. oktobra: V sled silne množine padlega dežja zadnje dneve je Kolpa tako narasla, da je prestopila svoje bregove in se razlila po rodovitnem polju. Škoda je napravila precejšnjo zlasti pri žagah, mlinih in na polju, ker je na mnogih krajih deloma še ne spravljene poljske pridelke odnesla deloma odplavila rodovitno zemljo. Iz mnogih hiš blizo Kolpe ležečih so se morali radi varnosti izseliti ljudje in živina, tudi v kletih napravila je narasla voda mnogo kvare. Na žagi v Srobotniku žida Neubergerja je škoda več kot tisoč goldinarjev; pravijo, da je tudi utrgala jez v Gustemlaru, lastnina Ivana Bolfa v Delnicah. Ljudje že ne pomnijo od 1873. leta tako velike vode; in le leta 1852. bila je za kakega pol metra višja.

(Pevski večer) na čast umrlemu skladatelju Volariču in v podporo njegove obitelji priredi pevsko društvo „Slavec“ v nedeljo dne 10. novembra v salonu „pri Maliči“. Ker je ta spominski večer združen tudi z dobro-

delnim namenom, nadejati se je mnogobrojne udeležbe. Vse natančneje objavimo pozneje.

(Zdravje v Ljubljani) od 20. do 26. okt. t. l. Število novorojencev 12, umrlih 15. Mej njimi za davico 1, za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 1, za želodčnim katarom 3, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 4. Med njimi sta 2 tujca in 5 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 8, za škrlatico 1 in za davico 12.

* * *

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Župnija Brezovo se je podelila č. gosp. Stolzu, kaplanu v Smartnem. — Z nova nameščen je č. g. Andrej Keček, provizor v Brezovem, kot prvi kapelan v Rajhenburgu. — Premeščena sta č. gg. kapelana Jožef Plepolec od sv. Tomaža pri Veliki Nedelji k sv. Nikolaju pri Ormožu in Franc Valenko iz Rajhenburga k sv. Tomažu pri Vel. Nedelji.

(Iz Nove Cerkve), 30. oktobra. „Slov. kat. bralno društvo v Novi Cerkvi“ je imelo v nedeljo, 27. oktobra svoj prvi občni zbor. Dasi je bilo vreme zelo neugodno, prišlo je mnogo naših kmetov k zborovanju. Preč. g. kanonik dr. Lav. Gregorec pozdravi prijazno vse navzoče. Omenja, da so pravila potrjena in razpravlja v daljšem govoru korist, potrebo in namen novega društva. Koristno in potrebno je za izomiko našega ljudstva. Važno je za poduk v gospodarskih in narodnih rečeh. — Da smo se ohranili Slovenci — povdarja preč. g. govornik — je 1. uzrok v tem, da so naši predstariši sprejeli sv. vero. Kot ponižna lipa so se uklonili pod sladke jareme Kristusove vere. 2. vzrok je požrtvovalnost plemenitih mož, kakor so pokojni vladika Slomšek, ki so nam ohranili milo slovenščino. Kako obilen sad je rodilo njihovo blagonsno delovanje, priča nam slavna družba sv. Mohora, ki šteje letos nad 72 tisoč udov. Tem možem moramo hvaležni biti, je spoznavati in ceniti. 3. da smo pod slavno habsburško dinastijo. Naš svitli cesar ljubijo vse narode. Vsi narodi imajo pravico do omike. Zato zakličimo trikrat „živijo“ presvitlemu cesarju. — Domači pevski zbor je rešil svojo nalogo vrlo dobro. Milo doneče slovenske pesmi segale so v srce radostnim zborovalcem ter v nemale jih za vero in dom.

(S Štajerskega) se nam piše, da je ondi letos dozorela izvrstna vinska kaplja. Tako nam poročajo, da je v Stopercih in Zetelih pri Rogatcu dobiti izvrstno vino po 70 do 80 gld., črnino od 90 do 100 gld. štrtinjak. Letošnje vino bo podobno onemu iz leta 1885.

(Učiteljska imenovanja.) Podučitelja na meščanskih šolah Henrik Neugebauer in Henrik Grubbauer, dalje učiteljica Fr. Zagorc so imenovani definitivnimi učitelji.

* * *

(S Koroškega), dné 30. okt. Novo šolo otvorijo ob Vseh svetnikih v Selu pri Bajtišah. Otroci so vsi slovenski, bode li tudi šola slovenska, je še — vprašanje. — Kat. delavsko društvo prevaljsko je imelo minulo nedeljo 27. okt. v Črni shod, ki je bil vkljubu skrajno neugodnemu vremenu dobro obiskan. Govornik, vč. g. kaplan J. Ebner je govoril o zadrugah in društvih, ki imajo namen delavca podučevati o njegovi časti, plači, varstvu itd.

(Samomora.) V Reichenfelsu v labudski dolini se je obesil krojaški pomočnik J. Walcher. Bolehal je bil dalje časa. V Spod. Dravbergu je po noči 29. okt. skočil v Dravo nočni čuvaj Polak. Vedni prepri z ženo so vzrok samomoru.

* * *

(Povodenj.) Z Broda na Kolpi se poroča, da se je Kolpa dne 27. t. m. nenadoma razlila po ulicah. Vsak si je prizadeval, da je rešil, kar mogoče. Največ živine izgnali so čez most na Kranjsko. Ob 5. uri popoldne je bil preplavljen ves Brod. Zupnišče je od vseh stranij zalito, tako da je dohod nemogoč. — Voda vali saboj deske in hlode, da celo velikanska s koreninami vred izruvana drevesa. Ob 5. uri je odnesla kopališče. Od l. 1852 ne pomnijo na Brodu take poplave.

(Iz Zagreba) se poroča, da je 29. t. m. Sava narasla na 4'40 m nad normalom. Poplavila je savsko cesto do kolodvora južne železnice ter pridrla celo v sredino zagrebškega mesta na vseučilišni trg. V Petrinjski ulici proti Trnju in po drugih cestah so nameščeni mestni organi, ki se noč in dan prizadevajo pomagati nesrečnim seljanom, borečim se z

besnim elementom. Največ škode je na savski cesti, kjer je deloma uničeno posestvo usmiljenih sester.

(Pet delavcev je zmrznilo) 18. t. m. pri Jasenku na Hrvatskem. Po noči so zgrešili pot v snegu in utrujeni so plegli. Drugo jutro so jih dobili orožniki mrtve.

* * *

(Koliko moramo pokaditi v prihodnjem letu,) je dobro znano finančnemu ministru. V prihodnjem letu moramo izdati za smodke 1,333.000 gld. več, kakor v tekočem letu; finančni minister vé to iz prepričanja. Od leta 1889 neprestano narašča uporaba tobaka, in sicer povprečno za poldrugi milijon. V prvi polovici letošnjega leta izkazuje tobačni monopol že 1,246.548 gld. več dohodka, kakor v enakem času prihodnjega leta.

Društva.

(Odbor slov. kat. akad. društva „Danice“) se je pri občnem zboru 29. t. m. 1895. l. sledeče sestavil: Predsednik, stud. iur. Val. Levičnik; podpredsednik, stud. iur. Stefan Pregelj; tajnik, stud. iur. Franc Ilovar; blagajnik, stud. iur. Ivan Capuder; knjižničar, stud. theol. Blaž Brdnik; arhivar, stud. iur. Pavel Valjavec. Z odličnim spoštovanjem za odbor: Val. Levičnik stud. iur., tč. predsednik. F. Ilovar, stud. iur., tč. tajnik.

(Sloven. delavsko bralno in pevsko društvo v Mariboru) priredi dné 1. nov. zvečer ob polu 8. uri v prostorih J. Bedeneka za bavi večer. Predstavljala se bode žaloigra „Mlinar in njegova hči“. Z ozirom na to, da se bode predstavljala prva slovenska igra, vabi odbor na obilno vdeležbo.

(Katol. polit. društvo pri sv. Križu) ima prihodnjo nedeljo, dné 3. novembra ob 4. uri popoldne javen shod, na katerem bodeta govorila poslanca dr. L. Gregorec in Dragotin Hribar. Po shodu bode v gostilni Fr. Ogrizeka prosta zabava.

(„Narodna čitalnica“ v Celju) priredi dne 10. novembra v svojih prostorih redni letni občni zbor z naslednjim vspehom: 1. Branje zapisnika. 2. Nagovor predsednika. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo knjižničarja. 5. Poročilo blagajnika. 6. Poročilo računskih preglednikov. 7. Volitev predsedstva. 8. Volitev odbora in namestnikov. 9. Volitev računskih preglednikov. 10. Raznoterosti.

Narodno gospodarstvo.

O borzi.

Finančni minister Bilinski sicer še ni obiskal barona Rothschilda, kakor je to storil njegov prednik, vendar pa je na drug način pokazal, kako toplo se zanima za borzo. Finančni minister je namreč določil, da so se 15. oktobra izplačali brez eskomptnih obrestij dne 1. novembra potekli kuponi jednotnih notnih rent in loterijskega posojila od leta 1860, ki znašajo skupno več nego 20 milijonov goldinarjev. Akcija g. Bilinskega pomeni, da država izplača 20 milijonov gold. pol meseca pred obrokom, in sicer brez obrestovanja. Pri tem činu izgubi država 34.000 gld. samih obrestij. Dalje pomeni to, da je podaril finančni minister avstrijskim bogatašem lepo svoto 34.000 gld., kajti ti dobe svoje kupone 14 dni popreje v roke, ne da bi morali plačati za to kake odškodnine. Zasebni dolžnik bi ne bil tako prijazen, kajti on bi zahteval, da se mu za to izplačajo v deželi navadne obresti. To nenavadno postopanje gosp. Bilinskega se tolmači z veliko denarno revščino na „denarnem trgu“. Denarni trg je metaforični izraz za borzo; denarna revščina pa pomeni, da je borzijanskim špekulantom pošel denar, vsled česar mora država pomagati. Ne glede na to, da mnogo ljudij v Avstriji boleha za denarno revščino in da je pomanjkanje kapitala drugje še bolj občutljivo, kakor na borzi, ne da bi država kaj pripomogla, se nam vendar usiljuje vprašanje, zakaj prepusti g. Bilinski borzi 20 milijonov zastonj na razpolago? Ako že misli, da je dolžan odvrniti denarno revščino na borzi, zakaj ne zahteva jednakega plačila, kakor borza, ako državi pomaga iz denarne revščine? Borzijanski listi zagotavljajo, da smatra borza to vladino postopanje za borzi posebno dobrohotnost. Tega mnenja smo tudi mi.

Telegrami.

Dunaj, 31. oktobra. Poslanec P o v š e in tovariši so stavili nujni predlog, naj država nakloni izdatno pomoč za preplavljenec v ljubljanski okolici in po drugih krajih. Predlog se je izročil proračunskemu odseku.

Dunaj, 31. oktobra. V proračunskem odseku se je včeraj pričelo posvetovanje o

državnem proračunu. Posl. Kozlovski je pri točki o finančni upravi zagovarjal uredbo plače za diurniste in za davčne izterjevalce. — Menger je predlagal, naj se davki plačujejo tudi v poštnih hranilnicah, kar bi bilo ceneje za davkoplačevalce in bolj prikladno za urade. Ostro je obsojal prestrogo iztirjanje davkov ter kritikoval brezozirno postopanje davčnih nadzornikov. Glede diurnistov želi, da se uvede zanje zavarovanje za bolezen in nezgode. — Bilinski zagovarja davčne urade, a obeta, da se bodo pritožbe natanko preiskovale.

Dunaj, 30. oktobra. Tukajšnji knezoškofijski ordinarijat je razposlal okrožnico na vse župnije, naj odredé na praznik vseh Svetnikov, ali v njegovi osmini darovanje za napravo spomenika v letu 1866 padlim bojevnikom.

Dunaj, 30. oktobra. Cesar je podelil nadžupanu Kovačeviću viteški križ Leopoldovega reda, sekojskemu svetniku pri hrvatskoslavonski deželni vladí Chlupu in zagrebškemu županu Mošinskemu red železne krone tretjega razreda.

Dunaj, 31. oktobra. Liberalni listi poročajo, da je grof Hohenwart odložil svoj mandat v odseku za volilno preosnovo.

Dunaj, 31. oktobra. Predsednik Chlumecy opozarja člane proračunskega odseka, naj se vestno vdeležujejo odsekovih sej, ker zaradi nezadostnega števila že tri seje niso bile sklepčne. Zbornica nadaljuje razpravo o prometu z živili.

Trst, 30. oktobra. Pri današnji sodnijski obravnavi je bil obsojen mestni odbornik Raskovich na tridnevni zapor ali 15 gld. denarne kazni, ker je dne 19. septembra udaril nekega delavca s palico po glavi, zato ker je klical: Živela Avstrija!

Reka, 30. oktobra. V vasi Grahovo se je usedla zemlja ter se je vsled tega podrla jedna hiša. Ondotno županstvo je odredilo, da morajo vsi stanovalci zapustiti dosedanja stanovanja.

Praga, 30. oktobra. Danes se je vršila dopolnilna volitev v mestni zbor. Izpraznjenih je bilo 30 mandatov; od teh so jih dobili Staročehi 14 in Mladočehi 13. 4 Staročehi in 2 Mladočeha pridejo v ožjo volitev. Mestni zbor je bil dosedaj sestavljen iz 48 Staročehov in 24 Mladočehov. Sedaj pa imajo Staročehi 46 in Mladočehi 45 mandatov; prvi imajo torej eden glas večine.

Brno, 30. oktobra. Pri današnji deželnozborni volitvi je bil v mestu Olumucu izvoljen nemški nacijonalec Robert Trimavesi, v mestu Auglic nemški nacijonalec Viljem Pohl in v Novem Mostu dr. Stransky. Poslednji je dobil 222 od 228 oddanih glasov.

Pariz, 30. oktobra. V zborniških krogih se trdi, da se bode Bourgeoisu kmalu posrečilo, sestaviti nov kabinet. Gledéj poročila o vstopu bivšega ministra Honotauxa v novi kabinet se izjavlja, da ga radikalci ne

bodo vsprejeli v svojo sredino zaradi nepovoljne pogodbe z Madagaskarjem.

Pariz, 30. oktobra. Predsednik Faure je danes Bourgeoisu oficijelno naročil, naj sestavi novi kabinet.

Carigrad, 31. oktobra. Vlada je sklicala v vojno službo 50.000 rezervistov, da v kalu zaduši razširjajočo se vstajo.

London, 30. oktobra. Po poročilu „Reuters Office“ iz Carigrada je naznanila turška vlada v neki okrožnici vsem turškim poslanikom v inozemlju, da so vse nemire v posamnih pokrajinah provzročili Armenoi. Po tem poročilu vlada sedaj red, le v okraja Baiburt je še jedna oborožena četa Armencev, ki preti Mohamedanom (?)

Novi Jork, 30. oktobra. Včeraj so v Texas sožgali na gromadi nekega zamorca Hilliarda, ker je umoril neko Evropejko. Gromado je zažgal njen soprog v navzočnosti nad 7000 gledalcev. Zamorec je umrl še le po preteku 50 minut.

Umrli so:

29. oktobra. Leopold Krašovic, posestnikov sin, 13 mesecev, Trnovski pristan 1, jetika. — Marija Basler, posestnikova žena, 56 let, Gradaške ulice 8, otrpnenje hrbtne mozga.

30. oktobra. Mihael Potočnik, duhovnik, 56 let, Kongresni trg 17, ostarelost. — Vladimir Hanuš, inženjerjev sin, 5 $\frac{1}{4}$ leta, Gruberjeve ulice 13, davica.

Tujci.

29. oktobra.

Pri **Stonu**: Schönberger s Krškega. — Riedl, Weiss, Bentel, Kornhauser, Morgenstern, Mebus, Fruwirth, Grossmann z Dunaja. — Pollak iz Gradca. — Endriss iz Solingen-a. — Jordan iz Tešina. — Weizen z Reke. — Nitschman iz Pulja. — Gabere iz Zadra. — Krizey iz Št. Petra. — Schweizer iz Schrems-a. — Lutman iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Goljevšček iz Gorice. — Badovinac iz Soče.

Tržne cene v Ljubljani

dné 30. oktobra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 50	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	6 80	Surovo maslo,	72
Ječmen,	7 —	Jajce, jedno,	3
Oves,	7 —	Mleko, liter,	10
Ajda,	8 —	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	7 80	Telečje,	64
Koruzna,	7 —	Svinjsko,	66
Krompir,	2 80	Koštrunovo,	36
Leča, hktl.	10 —	Piščanec,	40
Grah,	10 —	Golob,	16
Fižol,	12 —	Seno, 100 kgr.,	50
Maslo, kgr.	92 —	Slama, 100,	40
Mast,	68 —	Drva trda, 4 kub. m.	7 80
Špeh svež,	60 —	„ mehka, 4 „	5 50

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
30	9. zvečer	735.5	4.6	sr. zah.	dež	
31	7. zjutraj	738.0	3.5	sr. sever	dež	22.2
	2. popol.	739.9	2.3	sl. ssvzh.	„	

Srednja večerajna temperatura 4.7°, in za 2.9 pod normalom.

Imiševodni Vpis tvrdke.

Pri deželnem kot trgovskem sodišču vpisala se je v register za posamezne tvrdke: tvrdka „Rudolf Mayer“, trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, in tvrdka „Josipina Kraino“, trgovina z manufakturnim blagom v Ilir. Bistrici.

Dalje so se vpisale v združni register tvrdke: „Kmetijska branilnica in posojilnica v Starem Trgu, zadruga z neomejeno zavezo“. Zadruga se opira na svoja pravila z dné 10. junija 1895. Namen je: prejemati branilne vloge in obresti, dobivati si denarna sredstva s svojim združnim kreditom in dajati posojila.

„Posojilnica za Bled in okolico, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“ s sedežem na Bledu.

„Ljudska posojilnica v Ljubljani, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“ s sedežem v Ljubljani.

Organist,

kateri bi se upal prevzeti tudi službo zasilnega učitelja s stalno nagrado, se takoj sprejme na Skaručini.

Pojasnila daje župni urad v Vodich.

623 3-3

Š. Žužek, župnik.

Najboljše, svetovno črnilo za čevlje!

Kdor hoče imeti svoje obuvalo lepo temno-črno se lesketajoče in si je želi ohraniti trpežno, kupi naj edino le

Fernolendtovo črnilo za čevlje

c. kr. dež. priv. tovarne. leta 1835. ustanov. na Dunaji.

Povsod v zalogi.

Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj se natančno na moje ime: **St. Fernolendt.**

Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohranitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsakovrstne tinte, svitla naravna crme za svitlo usnjato obuvalo in pisarni pečatni vosek. 10 52-42

Karol Wolf-ov

restitucijski fluid

(izvleček najizvrstnejših gorskih zelišč).

Mnogostransko izkušeno hladilno in krepovalno sredstvo po velikih naporih in trajnem jezdenju — Najizvrstneje pri vseh zunanjih boleznih, kakor: trganju, revmatični mrtvoudnosti, zvičenju, zaklopičenju kit itd.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karol Wolf-ov 557 14

redilni prašek za domače živali.

Preskušen pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor konjih, govedih, ovcah, prašičih itd., ako rade ne jedó ali težko prebavajo; izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim boleznim.

Cena zavitku 45 kr.

Glavna zaloga pri jedinemu izdelovaltelju:

K. WOLF-u, lekarnarju
v Vipavi, Kranjsko, via Postojina in Gorica.

Št. 32.534.

Razglas.

629 3-1

V smislu § 26. deželnozbornskega volilnega reda za vojvodino Kranjsko se javno naznanja, da je

volilski imenik za volitev dveh dež. poslancev,

ki jih bode vsled razpisa visokega c. kr. deželnega predsedništva v Ljubljani z dné 9. oktobra letos, št. 8558/pr., voliti deželnemu stolnemu mestu Ljubljani dné 25. novembra letos, že dogotovljen in da bo od danes naprej skoz osem dnij v magistratnem ekspeditu razgrnjen na ogle d.

Zoper ta imenik smejo tisti, ki imajo pravico voliti, od danes naprej osem dnij, t. j. do vštete dné 6. novembra 1895, tukaj oglašati reklamacije o tem, da so se v volilski imenik vpisale osebe, ki nimajo volilne pravice, ali da so se iz njega izpušile osebe, ki imajo volilno pravico.

Izkaznice se bodo volilcem vročile pravočasno. Ako bi je pa kdo izmed volilcev iz kateregakoli vzroka vsaj 24 ur pred dnevom volitve ne prejel, naj pride k mestnemu magistratu sam po-njo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

29. dan oktobra 1895.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurznem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Prečast duhovščini
za liturgično uporabo najboljše pripravljeno

V. A. Vinding-a

v Bistrieli ob Dravi na Koroškem
patentovano, na posebni način prirejeno
oglje za kadilnice

100 komadov gl. 1.80, poštni zabojček po
150, 200 in 300 komadov.

Pri naročilih blagovoli naj se posluževati nemškega ali latinskega jezika. Dobi se tudi patentovani stenj za večne luč.

Priznanje. Pri Vas naročeno in prejeto oglje za kadilnice smo porabili. Vaša iznajdba je res krasna, namenu popolnoma zadoščujoča in praktična. Blagovolite mi poslati zopet zabojček s 300 komadi — Malteški redovni konvent v Pragi, III., Badgasse 4, v maju 1895. I b l. t. č. superljor. 19 52-25

Krepka dečka, katera bi imela veselje do kovaškega obrta, vsprejme takoj kot

učenca

Fr. Šiška, kovaški obrt v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 6. — Stanovanje in brana v hiši. 625 3-3

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet
ali
cvet zoper trganje.
Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gl. 50 kr.

Odočno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križu ter v živcih, otrpnele ude in kite itd.

Dobiva se pri 566 52

Ubaldu pl. Trnkóczyju
lekarnarju v Ljubljani.
Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradou.

Za jesenski in zimski čas.
Normalno perilo, sistem prof. Jäger.

Normalne srajce za gospode in dečke.
Spodnje srajce, telovniki, hlače, v poljubni velikosti in razne kakovosti.
Ovčje iz ovčje volne, pleteni.
Nogavice, patentovane, za gospo in otroke.
Spalne obleke, otroške.
Spodnja krila iz triko, kazana in pletena, v raznih bojah.
Triko-telovniki, najboljše kakovosti.
Volnene obleke, kamaše, avbice za otroke.
Kravate, šepne robce, ovratnike, manšete v največji izbiri.
Ovčje volno za pletiti.
Preveze (Echarps), svilnate in volnene priporočajo vse po najnižji ceni vesplošovanjem 615 13-4

Karol Recknagel
v Ljubljani, mestni trg št. 24,
nasproti rotovžu.

v kožuhovini.

Vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo!

IG. HELLER, Dunaj,
2/2 Praterstrasse 49. 182 15-12

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Zeliščni sirop
od občinstva navadno zahtevan pod imenom
sok za prsi, pluća in zoper kašelj
prirejen iz
planinskih zelišč in lahko raztopljivega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o porabi 56 kr., 12 steklenic 5 gl.

Dobiva se pri 566 51

Ubaldu pl. Trnkóczyju,
lekarnarju v Ljubljani.
Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradou.

Leopold Tratnik
prej M. Schreiner,
pasar in zlatar,
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priloga prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in slav. občinstvu svojo najstarejšo in najboljše urejeno delavnico za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečasti in spošt. naročnikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posebri in poniklja po najnižji ceni. 661 52-44

Krasno in umetno izvršene predmete imam v zalogi na Sv. Petra cesti št. 23, katera naj si blagovolijo prečast. gospodje prilično ogledati.

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu za izdelovanje vsakovrstne obleke

V zalogi ima tudi narajene obleke za gospode in dečke. — Obleke od 7 gl. 50 kr. do 24 gl., povračnike od 6 gl. 50 kr. do 22 gl., nepremočljive haveloke od 7 gl., 50 kr. do 12 gl., haveloke iz veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gl. do 17 gl., mantile in plašče za gospe itd.

Naročila za izdelovanje oblek po meri izvršujejo se točno in po poljubnem kroju. Za dobro blago se jamči.

Uradne in trgovske KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Josip Tomec
usnar in zaloga usnja
v Ljubljani
Streliške ulice

priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu trpežno doma strojeno usnje za vsakovrstno porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež
najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu
tovarna za firnež
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.

Ilustrovani ceniki potrebščin za obrtnijstvo, šolo in za dom zastoj in franko.

Prodaja na debelo in drobno.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
se priporoča v najkulantnejše izvrševanje vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.

Cene nizke.

Janez Dogan
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo izvršno urejeno zalogo divanov, žiranic, omar, stofov, postelj itd.

Cenilniki s podobami so franco na razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Valentin Šubic
podobar in pozlatar v Poljanah nad skofjo Loko

priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih podobarskih del

z zagotovljenim postopoma in solidnega dela, po možno nizki ceni.

J. Kopac,
svečar v Gorici,
Voščarna Gospodarska ulica

Voščarna Solkanska cesta 9, Gospodarska ulica

priporoča več. duhovščini, cerkv. oskrbništvom ter sl. občinstvu garantirane, pristne

čebelno-voščene sveče
kg. po gl. 2.45. Sveče slabših vrst za pogrebe in drugo uporabo prav po nizki ceni. V veliki izbiri so tudi voščeni zvitki, okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Valentin Accetto
— zidarski mojster —
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55
priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa — v zidarsko stroko spadajoča dela —

bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopj, kakor tudi vsakovrstna popraviljanja, vzidavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Matija Horvat
čevljarjski mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu v naročanja raznovrstnega

obuvala

katera izvršuje cenó, poštno, iz zanesljivega blaga od najprilagodnejše do najljepše oblike.

JOSIP ŠUBIC
kipar v Gorenji vasi nad Skofjo Loko
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za izdelovanje

kipov iz lesa in kamena, novih oltarjev iz lesa in marmor-cementa

v vsakojakem slogu; dalje v prenavljanje starih oltarjev in drugih predmetov zagotavljaajoč kar najnatančnejšo izvršitev in nizko, delu primerno ceno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zagotavlja uljudno postrežbo.

Dunajska borza.

Dne 31. oktobra.		Dne 30. oktobra.		Kreditne srečke, 100 gl.	
Skupni državni dolg v notah	100 gl. 15 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	148 gl. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	140
Skupni državni dolg v srebru	100	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	159	Avstrijske rubeške križa srečke, 10 gl.	17
Avstrijska zlata renta 4%	120	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	197	Rudolfove srečke, 10 gl.	23
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 gl.	69
Ogorska zlata renta 4%	120	Tisne srečke 4%, 100 gl.	143	St. Genois srečke, 40 gl.	71
Ogorska krona renta 4%, 200 kron	98	Dunavske vravnave srečke 5%	130	Waldsteinove srečke, 20 gl.	53
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1030	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	Ljubljanske srečke	23
Kreditne delnice, 160 gl.	389	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	174
London vista	120	4% kranjsko deželno posojilo	99	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3440
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	523
20 mark	11	Prijoritne obveznice državne železnice	217	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	110
20 frankov (napoleonodor)	9	južne železnice 3%	166	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	79
Italijanski bankovci	45	južne železnice 5%	131	Montanska družba avstr. plan.	98
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnice 4%	99	Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	185
				Papirnih rubljev 100	129

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zup. pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnita v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.